

EDUKACIJOM DO SMANJENJA MORBIDITETA I MORTALITETA NOVOROĐENČADI

Dane 28. i 29. ožujka održan je tečaj »Početno liječenje novorođenčadi s respiratornim distress sindromom« pod voditeljstvom doc. dr. Borisa Filipović-Grčića i dr. Ruže Grizelj, a u organizaciji Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Sekcije za neonatologiju i neonatalnu intenzivnu medicinu Hrvatskog društva za perinatalnu medicinu Hrvatskoga liječničkog zbora.

Respiratorni distress sindrom (RDS) je stanje plućne insuficijencije nedonoščadi uzrokovano manjkom surfaktanta. Godinama, kako u svijetu tako i kod nas, sve se više povećava broj nedonoščadi koje preživljavaju zahvaljujući napretku u liječenju RDS-a, a sa sve manje komplikacija. Preživljavanje nedonoščadi u Hrvatskoj zadnjih godina bilježi uzlazni trend, no perinatalni se mortalitet još može smanjiti i to najviše edukacijom zdravstvenih profesionalaca.

Na tečaju je gostovao prof. Colin Morley, australski znanstvenik koji se bavio istraživanjem RDS-a, mehaničke ventilacije i reanimacije novorođenčadi. Predavali su neonatolozi i stručnjaci iz vodećih neonatalnih intenzivnih jedinica i rodilišta te pedijatrijskih klinika u Republici Hrvatskoj: prof. dr. Ivan Malčić, doc. dr. Boris Filipović-Grčić, doc. dr. Emilija Juretić, prim. mr. sc. dr. Vesna Benjak, dr. Ruža Grizelj, prim. dr. sc. Milan Stanojević, dr. Dalibor Šarić, mr. sc. dr. Marija Bucat, dr. sc. Robert Krajina, doc. dr. Vesna Milas, dr. Karmen Magaš. Od posebna je značaja u edukaciji bio i angažman medicinskih sestara, gdje je sudjelovala vms. Marijana Benkoić, voditeljica tima Jedinice za intenzivno liječenje novorođenčadi i još četiri medicinske sestre. U ovom su tečaju medicinske sestre bile pozvane i kao polaznice, jer je prepoznata njihova važna uloga u zbrinjavanju novorođenčeta s RDS-om. U tečaju je sudjelovalo preko stotinu polaznika iz Hrvatske, ali i iz Slovenije, Bosne i Hercegovine i Kosova.

Cilj tečaja je educirati polaznike, pedijatre, neonatologe i medicinske sestre o početnom liječenju novorođenčadi s RDS-om u prvim satima života i tako optimalizirati njihov ishod. Osim predavanja na tečaju se

moglo raspravljati, razmijeniti znanja, različite pristupe i iskustva, a valja istaknuti i vježbovni dio, gdje su se svladavale tehnike liječenja, reanimacije te strojne ventilacije. Predstavljene su najnovije smjernice u liječenju RDS-a s naglaskom na ranoj nadomjesnoj primjeni surfaktanta uz nazalnu primjenu kontinuiranog pozitivnog tlaka u dišnim putevima i izbjegavanju – kada je to moguće – invazivne strojne ventilacije. Preporučuju se sinkronizirani neinvazivni oblici strojne ventilacije koji su pošteniji. Za dobar ishod važna je i suportivna terapija: održavanje tjelesne temperature, ravnoteža tekućine i energetske potrebe, prevencija infekcije, liječenje otvorenog arterijskog duktusa, njega i drugo.

Polaznici su u vježbovnom dijelu, s praktičnim mogućnostima na respiratorima, mogli na nekoliko vrsta respiratora različitih tvrtki usporediti znanje koje su dobili na predavanjima. Poučavani su invazivnoj i neinvazivnoj ventilaciji, korištenju inkubatora za novorođenčad, korištenju transportnog inkubatora za prijevoz novorođenčadi kojoj je potrebno intenzivno liječenje. Također su se mogli osvjedočiti o dostupnosti i kvaliteti potrošnog materijala, mogli su u stvarnosti koristiti razne druge medicinske aparate, uključivo i mikrometodološki laboratorij. Tečaj je bio prigoda da se pokaže i novouređeni, prošireni prostor Zavoda za neonatologiju i intenzivno liječenje Klinike za pedijatriju KBC Zagreb, sa svom opremom potrebnom za zbrinjavanje najteže bolesne novorođenčadi.

Tečaj je svojim sadržajem i koncepcijom, obuhvativši teme prihvata i reanimacije po samom porodu, početno liječenje, te transport u referalne ustanove s nastavkom liječenja, zadovoljio interese polaznika svih srodnih struka u svim razinama perinatalne i neonatalne zdravstvene zaštite. Sudjelovanjem velikog broja profesionalaca-edukatora tečaj je na praktičan način omogućio budući iskorak u medicinskoj praksi u liječenju novorođenčadi s respiratornim distress sindromom.

*Ana Čolić
Boris Filipović-Grčić*